

Aanvullend natuuronderzoek

Bomen A18 Bedrijvenpark in Wehl

In opdracht van Gemeente Doetinchem

Colofon

Aanvullend natuuronderzoek bomen A18 Bedrijvenpark in Wehl

Opdrachtgever	Gemeente Doetinchem
Contactpersoon	[REDACTED]
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Rapportnummer	2649
Auteur	[REDACTED]
Controle	[REDACTED]
Publicatiedatum:	28 september 2023
Foto voorblad	Nestkast met koolmees in het plangebied (foto [REDACTED])

Copyright

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Netwerk Groene Bureaus

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon	1
Samenvatting	3
1 Inleiding en doel	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Doel	4
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
2.1 Gegevens plangebied	5
2.2 Beschrijving van het plangebied	5
2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied	5
2.4 Geplande werkzaamheden	5
3 Het ecologisch onderzoek	7
3.1 Onderzoeksmethode	7
3.2 Resultaten	13
4 Wet natuurbescherming	26
4.1 Toetsing aan Wet natuurbescherming	26
4.2 Gewone dwergvleermuis	26
4.3 Steenuil	27
4.4 Wezel	30
5 Conclusie	31
Bijlage 1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	33
Bijlage 2 Verspreidingskaarten soorten	41

Samenvatting

Uit gericht onderzoek blijkt dat het kappen van de bomen aan de voormalige Martinuslaan en het bouwrijp maken van omliggende gronden op het A18 Bedrijvenpark in Wehl een negatief effect heeft op vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, steenuil en wezel. Daarnaast is sprake van aantasting van een essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en het opstellen van een mitigatie- en compensatieplan is noodzakelijk. Voor overige beschermde soort(groep)en is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk, aangezien er geen overtredingen van de Wet natuurbescherming optreden.

Verstoring van (overige) broedvogels moet voorkomen worden. Daarvoor moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal tussen 15 maart – 15 juli) worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden en/of er dient te worden voorkomen dat broedvogels zich lokaal vestigen. Tijdens de werkzaamheden moet verder rekening worden gehouden met (overige) grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Er wordt bij voorkeur gewerkt conform een ecologisch werkprotocol.

Dit zijn de uitkomsten van het onderzoek dat is uitgevoerd naar aanleiding van de plannen voor de verdere ontwikkeling van het A18 Bedrijvenpark in Wehl, waarvoor mogelijk bomen gekapt moeten worden kavels bouwrijp gemaakt worden. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor beschermde plant- en diersoorten. Daarom is onderzoek noodzakelijk om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming.

Staring Advies voerde het onderzoek uit in opdracht van de Gemeente Doetinchem. Het bureau deed literatuuronderzoek en voerde veldonderzoek op de locatie uit.

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Binnen gemeente Doetinchem wordt het bedrijventerrein aan de A18 te Wehl verder ontwikkeld. In het huidige ontwikkelingsgebied (ter hoogte van de Martinuslaan en de Kryptonstraat) staan circa 109 bomen en overig groen. Een deel kan behouden worden, een deel komt waarschijnlijk te vervallen. De gemeente Doetinchem verkent op dit moment de mogelijkheid van het behoud van de bomen met de potentiële kavelkopers. Hen wordt meegegeven in eerste instantie te kijken naar inpassing binnen hun bedrijfskavel. Indien dat niet lukt worden de bomen (gefaseerd) gekapt. Hier zal t.z.t. een reguliere kapvergunning voor worden aangevraagd. Voor deze werkzaamheden verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Wet natuurbescherming een initiatiefnemer oplegt. Uit de eerder uitgevoerde quickscan natuurtoets (SA rapport 2508) blijkt dat de geplande activiteiten mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde soort(groep)en kleine marterachtigen, boomvalk, ransuil, steenuil, teunisbloempijlstaart en verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen. Gericht onderzoek naar deze soort(groep)en is noodzakelijk voor deze locatie [REDACTED] van de gemeente Doetinchem betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies gevraagd voor het uitvoeren van dit natuuronderzoek.

1.2 Doel

Ruimtelijke plannen kunnen conflicterend zijn met de Wet natuurbescherming, wanneer er sprake is van negatieve effecten op beschermde soorten. Het doel van het natuuronderzoek is om te inventariseren of er door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van roofvogels, ransuil, kleine marterachtigen, boombewonende vleermuizen, foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen en functioneel leefgebied van de steenuil en teunisbloempijlstaart. Voor overige beschermde soorten zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, of zijn te voorkomen door rekening te houden met gevoelige perioden, zoals het broedseizoen.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: A18 Bedrijvenpark
Plaats: Wehl
Gemeente: Doetinchem
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Doetinchem, in het buitengebied ten zuidoosten van Wehl. Het plangebied betreft circa 109 bomen en overig groen in een nog te ontwikkelen deel van het A18 Bedrijvenpark. Het betreft voornamelijk een dubbele rij winterlinden, die een restant vormen van de voormalige Martinuslaan, en nog enkele verspreid staande bomen/boomgroepen en overig groen (zie figuur 2). Naast winterlinde zijn onder andere Amerikaanse vogelkers, Canada populier, Italiaanse populier, lariks spec., Noorse esdoorn, ruwe iep, zilverlinde en zomereik aanwezig. De bomen en het overig groen staan in onverhard terrein dat hoofdzakelijk bestaat uit grasland. Onder de rijen winterlinden is een vegetatie van grassen, ruigtekruiden en spontane opslag van struiken aanwezig.

De betreffende groenelementen staan aan in twee deelgebieden, aan weerszijden van de Kryptonstraat. Het plangebied wordt globaal begrenst door de Weemstraat aan de westzijde, de Kemnadeweg aan de noordzijde, de Argonstraat aan de oostzijde en de A18 aan de zuidzijde (zie figuur 2).

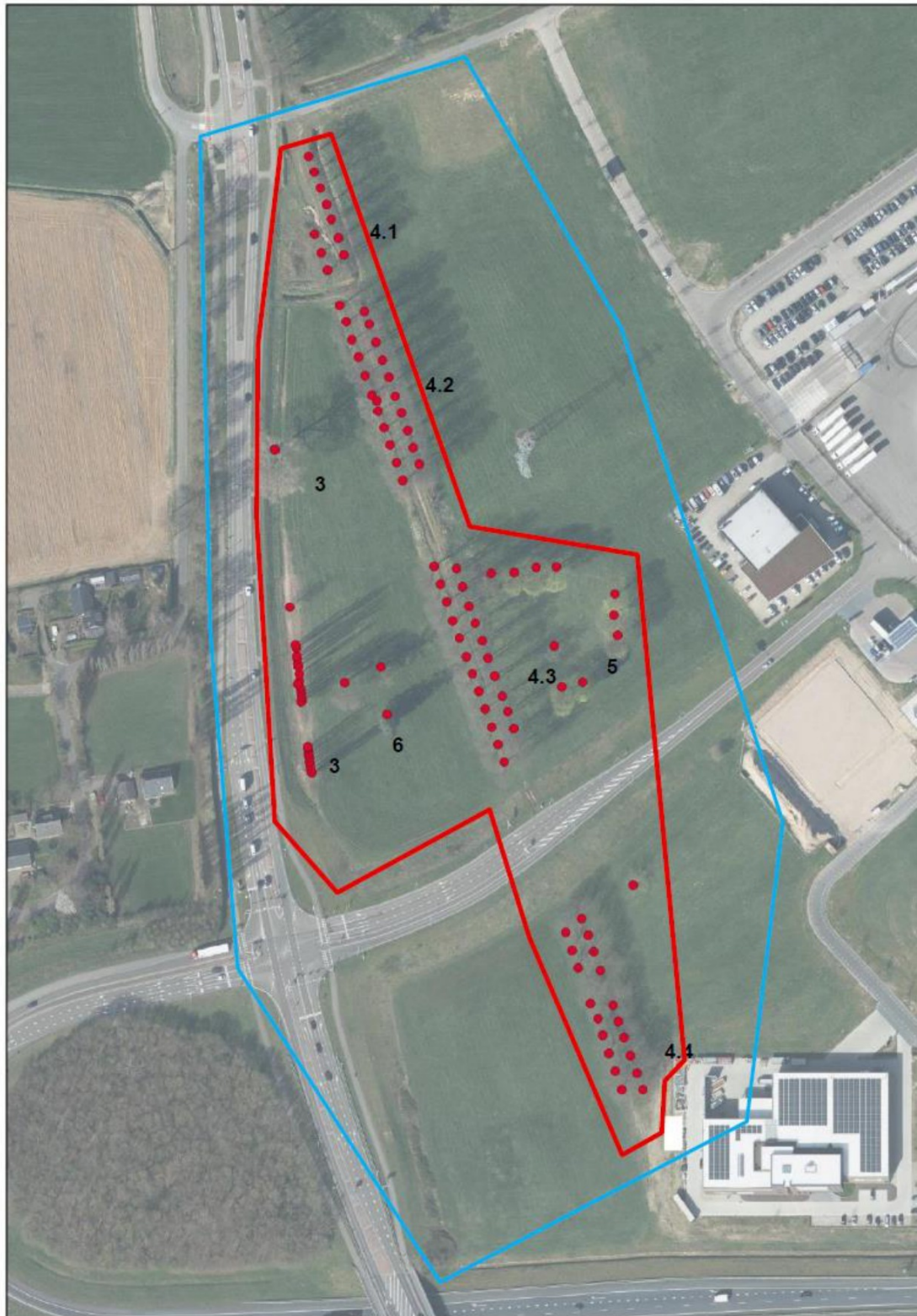
2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Om het eventuele verstorend effect van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden in de directe omgeving van het plangebied (externe werking) in te kunnen schatten is een groter gebied dan het plangebied zelf onderzocht. De directe omgeving van de genoemde bomen en overig groen bestaat uit grasland, een greppel, ruderaal terrein, wegbermen, een hoogspanningsmast en enkele bedrijfsterreinen (zie figuur 2).

2.4 Geplande werkzaamheden

Binnen gemeente Doetinchem wordt het bedrijventerrein aan de A18 te Wehl verder ontwikkeld. In de huidige ontwikkelingsgebied (ter hoogte van de Martinuslaan en de Kryptonstraat) staan circa 109 bomen en overig groen. Een deel kan de aanwezige bomen kan behouden worden, een deel komt waarschijnlijk te vervallen. Naast eventuele bomenkap wordt ook overig groen als grasland en opslag verwijderd. De gemeente Doetinchem verkent op dit moment de mogelijkheid van het behoud van de bomen met de

potentiële kavelkopers. Hen wordt meegegeven in eerste instantie te kijken naar inpassing binnen hun bedrijfskavel. Indien dat niet lukt worden de bomen (gefaseerd) gekapt en wordt de grond bouwrijp gemaakt.

Figuur 1. Luchtfoto van het onderzoeksgebied (blauw) met daarbinnen het plangebied (rood) en de door de opdrachtgever gehanteerde boom(groep)nummers. Bron luchtfoto: Nationaal Georegister (2023).

3 Het ecologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksmethode en resultaten van het aanvullend onderzoek behandeld.

3.1 Onderzoeksmethode

Op basis van de landelijk erkende protocollen voor gericht natuuronderzoek is de onderzoeksintensiteit bepaald. Hiervoor hanteert Staring Advies de richtlijnen uit de meest recente soortspecifieke Kennisdocumenten van BIJ12, de Handleiding Broedvogel Monitoring Project (BMP) van SOVON Vogelonderzoek Nederland, 'Toelichting aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming (provincie Gelderland), de soortinventarisatie-protocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017) van het Netwerk Groene Bureaus en het vleermuisprotocol voor vleermuisonderzoek (versie 2021).

3.1.1 Boomvalk

In de bomen in het plangebied is mogelijk sprake van jaarrond beschermde nestlocaties van de boomvalk. Gericht onderzoek naar deze soort bestaat uit meerdere onderzoeksronde. In het vroege voorjaar (maart), wanneer er geen blad aan de bomen zit, zijn de potentiële nestlocaties in beeld gebracht. Bezetting van nesten van deze soort kan vervolgens worden aangetoond middels 4 gerichte veldbezoeken in de periode april - juni. De inventarisatie is tijdens goede omstandigheden (zoals weersomstandigheden, moment op de dag) uitgevoerd, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
	1	7-3-2023	10:21 uur	Bewolkt, regen, 1,5°C, windkracht 3 Bft
	2	3-4-2023	12:02 uur	Onbewolkt, droog, 9°C, windkracht 3 Bft
	3	19-4-2023	09:30 uur	Licht bewolkt, droog, 10°C, windkracht 3 Bft
	4	1-5-2023	11:00 uur	Licht bewolkt, droog, 15°C, windkracht 1 Bft
	5	6-6-2023	08.15 uur	Onbewolkt, droog, 13°C, wind 2-3 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek boomvalk.

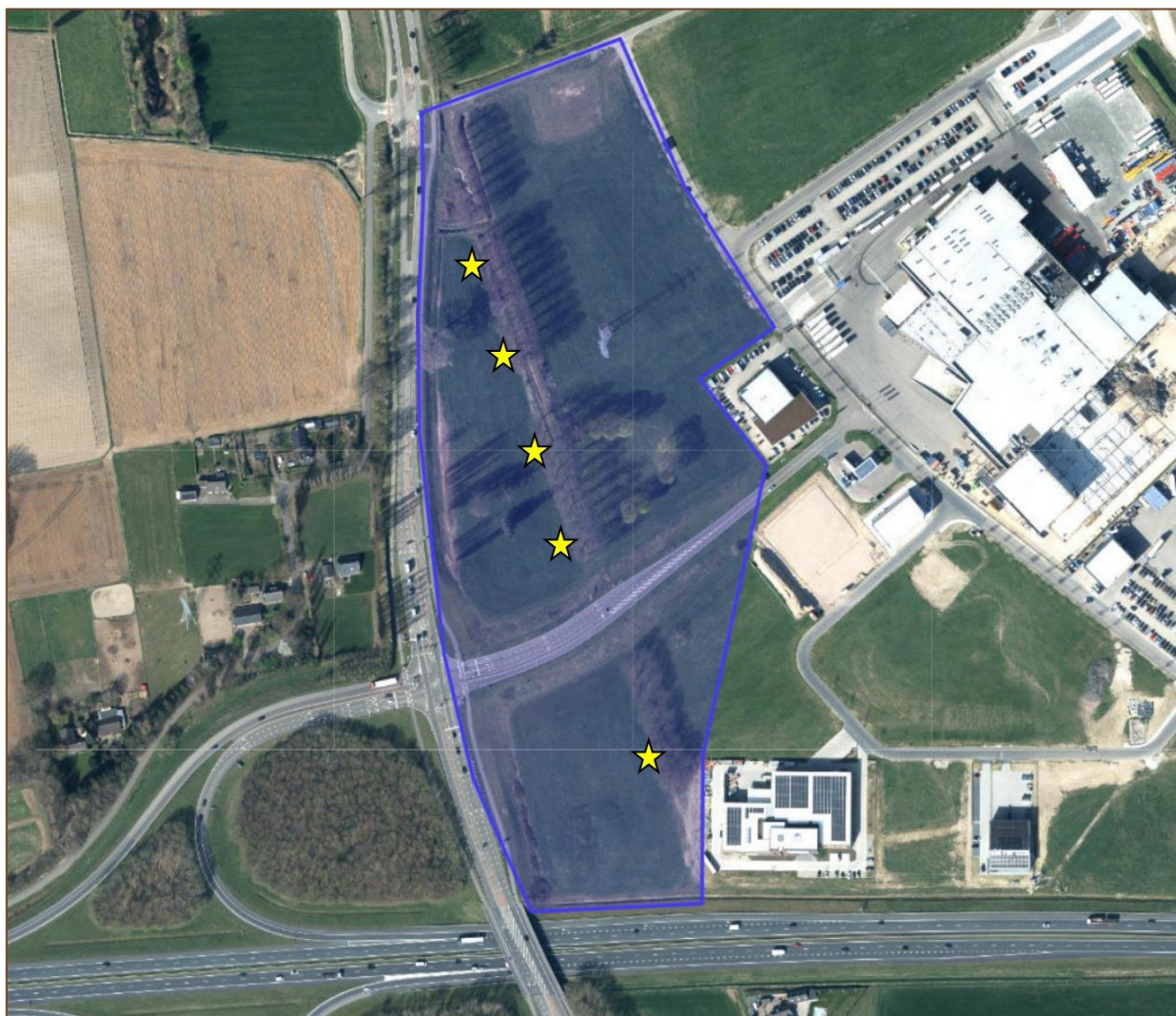
3.1.2 Ransuil

Ransuilen baltsen en roepen op de potentiële nest- of rustplaatsen voornamelijk in de late avondschemer tot begin van de nacht, in de periode maart-april. In deze periode is tweemaal 's avonds geluisterd naar roepende exemplaren bij potentiële nestlocaties in en

nabij het plangebied (zie tabel 2). Hierbij is de baltsroep van het mannetje afgespeeld op kansrijke plekken binnen het plangebied (zie figuur 2). Omdat de baltsroep van de ransuil nogal onopvallend is, is er tijdens de dagbezoeken naar overige soort(groep)en tevens gelet op de aanwezigheid van nesten en verse sporen van gebruikte nesten, zoals braakballen en uitwerpselen. Daarnaast is tijdens het vleermuis- en steenuilonderzoek gelet op de aanwezigheid van jonge bedelroepende ransuilen en is in het plangebied en de directe omgeving gelet ook op foeragerende exemplaren. De bedelroep van jonge ransuilen is in de broedtijd goed hoorbaar.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
	Avondronde 1	13-3-2023	18:55 uur	Bewolkt, droog, 14°C, windkracht 1 Bft
	Avondronde 2	18-4-2023	21:50 uur	Onbewolkt, droog, 8°C, windkracht 1-2 Bft

Tabel 2. Veldonderzoek ransuil.

Figuur 2. Afspeellocaties baltsroep ransuil (gele sterren) binnen het plangebied (blauw). Bron luchtfoto: Esri (2023).

3.1.3 Steenuil

Op basis van recent onderzoek (SA rapport 2137) blijkt dat de steenuil broedt in de directe omgeving van het plangebied (Wehl Heideslag). Het plangebied behoort vermoedelijk tot het essentieel leefgebied van de soort, aangezien er sprake is van geschikt foerageergebied op korte afstand van de nestlocatie. De bomenkap, het verwijderen van grazige vegetaties en opslag en realisatie van bouwkavels leidt tot aantasting van het functioneel leefgebied. Om het belang van het plangebied als foerageergebied voor steenuil aan te tonen of uit te sluiten is onderzoek naar foeragerende steenuilen noodzakelijk. Het Kennisdocument Steenuil geeft niet exact de periode van onderzoek aan welke geen betrekking heeft op in het beeld brengen van (aanwijzingen op) bezette nesten. Het document geeft aan dat de periode van inventariseren voor het in beeld brengen van exemplaren van januari t/m december loopt, maar de trefkans is het grootst in de periode 15 mei-15 juli, wanneer er jongen aanwezig zijn. Hierbij is gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (type Scion OTM266 Warmtebeeldcamera). Gedurende elk veldbezoek is het onderzoeksgebied minimaal 2 uur onderzocht. Dit onderzoek is deels gecombineerd met het vleermuisonderzoek (zie tabel 3 en 6).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
	Avondronde 1	24-5-2023	21:43 uur	Onbewolkt, droog, 12°C, windkracht 2 Bft
	Avondronde 2	14-6-2023	22.00 uur	Licht bewolkt, droog, 21°C, windkracht 1 Bft
	Avondronde 3	11-7-2023	00:15 uur	Onbewolkt, droog, 18°C, windkracht 1 Bft

Tabel 3. Veldonderzoek steenuil.

3.1.4 Kleine marterachtigen en steenmarter

In het plangebied is mogelijk sprake van een vaste rust- en verblijfplaats en/of functioneel leefgebied van kleine marterachtigen als bunzing, hermelijn of wezel. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten is noodzakelijk om te bepalen of hiervan sprake is. Hiervoor zijn cameravallen geplaatst. Deze soorten zijn door hun verborgen leefwijze en/of lage dichtheden lastig op te sporen. Op basis van de landelijk erkende protocollen voor gericht natuuronderzoek is de onderzoeksintensiteit bepaald. Hiervoor hanteert Staring Advies de richtlijnen uit de 'Toelichting aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming (provincie Gelderland)' en 'Soortenbescherming in Overijssel; bunzing, egel, hermelijn en wezel (provincie Overijssel)'. Om de aanwezigheid van deze soorten vast te stellen is gebruik gemaakt van een combinatie van de volgende methoden:

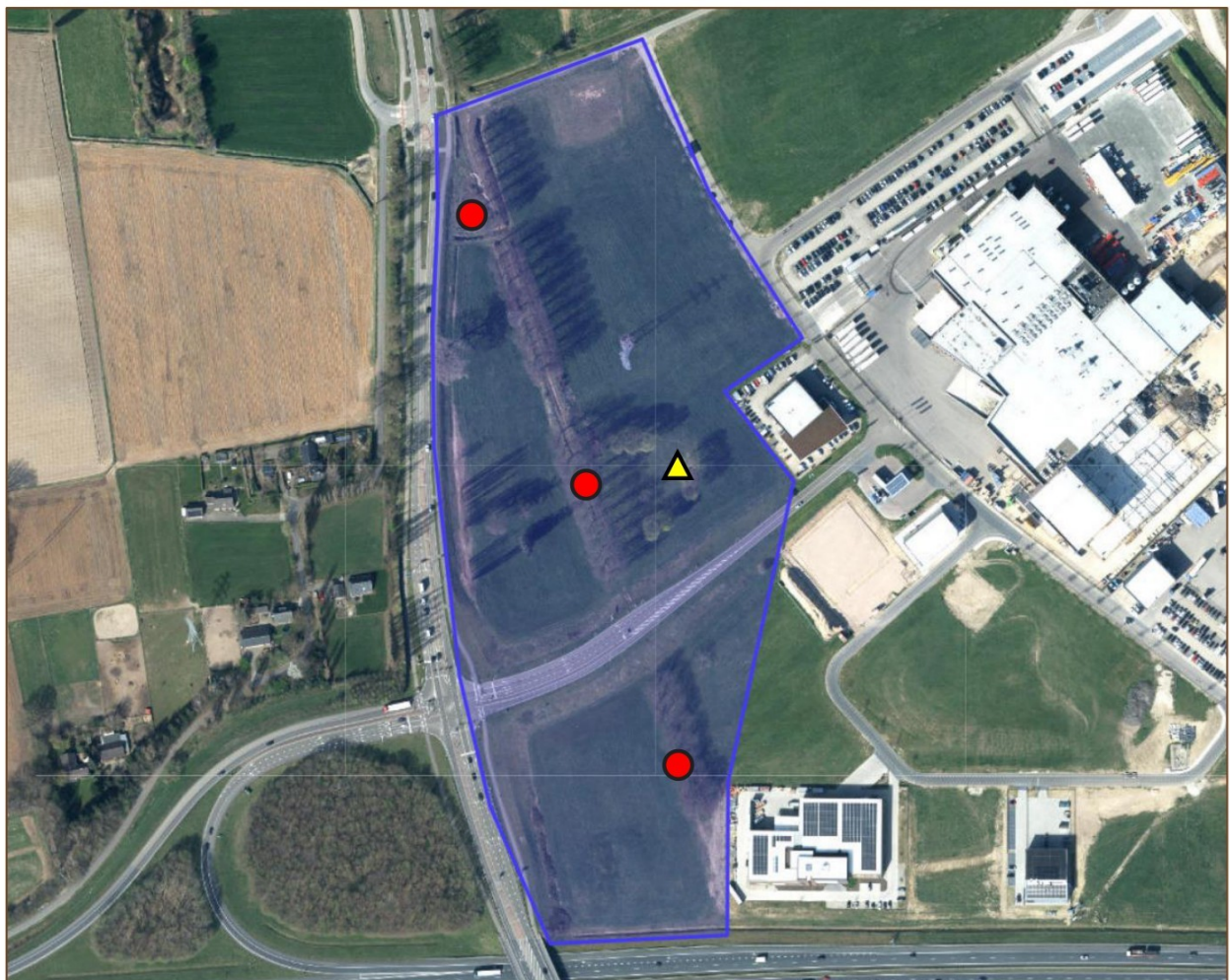
- Cameraval (of struikrover) met lokmiddel
- Marterbox (type 'Mostela')

De apparatuur is ingezet nabij potentiële verblijfplaatsen. Dit zijn: takkenhopen, struweelranden/boschages, bij zoogdierholten, greppel, dichte beplantingen etc.. De

locaties van de cameravallen zijn weergegeven in figuur 3. Dit gericht onderzoek is verricht in de periode waarop de dieren het meest actief zijn, te weten van medio april tot en met augustus. Hierbij zijn de eenheden bestaande uit meerdere cameravallen (of struikrovers) en marterboxen minimaal 6 weken in het gebied geplaatst (zie tabel 4). Tijdens deze periode zijn de eenheden zo min mogelijk beroerd om verstoring te voorkomen. Na 3 weken zijn de eenheden éénmalig gecontroleerd op sporen en eventuele schade en zijn gelijk de geheugenkaartjes van de camera's vervangen. Na 6 weken zijn de eenheden opgehaald en de fotobeelden van de cameravallen en de camera's in de marterboxen geanalyseerd en de aangetroffen zoogdieren op naam gebracht.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum
	Plaatsen camera's	17-7-2023
	Tussentijdse controle	15-8-2023
	Ophalen camera's	5-9-2023

Tabel 4. Veldonderzoek kleine marterachtigen.

Figuur 3. Locaties cameravallen. Rood = Struikrover, geel = marterbox. Bron luchtfoto: Esri (2023).

3.1.5 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Een aantal bomen in het plangebied zijn door de aanwezige holten potentieel geschikt als kraam-, zomer- paar- en ()winterverblijfplaats voor boombewonende soorten als gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Omdat deze bomen mogelijk gekapt worden is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Hiervoor is in eerste instantie een inspectie van de boomholten uitgevoerd met behulp van een endoscoop.

Hiervoor is één inspectieronde in het (vroeg) voorjaar uitgevoerd (zie tabel 5). In verband met veiligheid is deze inspectie met twee personen uitgevoerd. Er zijn diverse bomen met geschikte holten aangetroffen en het aanvullende onderzoek naar verblijfplaatsen is gecombineerd met het onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen: zie tabel 6.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum
	Visuele inspectie boomholten	21-3-2023

Tabel 5. Veldonderzoek inspectie boomholten.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Mogelijk zijn de opgaande groenstructuren ook onderdeel van een vliegroute. Bij het vermoeden op deze functies moet gericht vleermuisonderzoek uitgevoerd worden middels 2 avondronden in de periode 15 april - 15 september, waarvan één avondronde in de kraamperiode (15 mei – 15 juli), uitgevoerd moet worden. Er moet minimaal 8 weken tussen beide veldbezoeken zitten en het onderzoek moet bij gunstige weersomstandigheden worden uitgevoerd.

Uit de visuele inspectie op 21 maart 2023 is gebleken dat een aantal bomen potentieel geschikte holten bevat voor boombewonende vleermuizen. Hierdoor is ook gericht onderzoek naar verblijfplaatsen noodzakelijk, bestaande uit een ochtend- en avondronde in de periode 15 mei – 15 juli en twee avondbezoeken in de periode 15 augustus – 15 september. Dit onderzoek is gecombineerd met het onderzoek naar onderzoek is gedurende het veldseizoen van 2023 uitgevoerd (zie tabel 6).

Vanwege de omvang van het plangebied en de hoeveelheid boomholten is het veldwerk met meerdere personen uitgevoerd. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van mobiele bat-detectors met opnamemogelijkheid en warmtebeeldcamera's (type Scion OTM266 Warmtebeeldcamera).

Onderzoeker	Ronde	Datum	Starttijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
	Avondronde zomer- en kraam-verblijfplaatsen (incl. vliegroute en foerageergebied)	1-6-2023	21:37 uur	00:15 uur	Bewolkt, droog, 13°C, windkracht 3 Bft
	Ochtendronde zomer- en kraam-verblijfplaatsen (incl. vliegroute en foerageergebied)	11-7-2023	02:30 uur	05:37 uur	Onbewolkt, droog, 18°C, windkracht 0 Bft
	Baltsronde 1 (incl. vliegroute en foerageergebied)	15-8-2023	21:05 uur	00:02 uur	Bewolkt, droog, 19°C, windkracht 2 Bft
	Baltsronde 2 (incl. vliegroute en foerageergebied)	5-9-2023	21:20 uur	23:23 uur	Onbewolkt, droog, 24°C, windkracht 2 Bft

Tabel 6. Veldonderzoek vleermuizen.

3.1.6 Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart kan in het plangebied voorkomen als rups op de planten van de familie Onagraceae. Op twee plekken, tussen boomgroep 4.1 en 4.2 en ten zuiden van 4.4, is tijdens de eerder uitgevoerde quickscan natuurtoets (SA rapport 2137) teunisbloem spec. aangetroffen dat als waardplant voor deze soort geldt. Voor de teunisbloempijlstaart is geen landelijk erkend onderzoeksprotocol beschikbaar. De aanwezigheid van deze beschermde nachtvlindersoort is het beste vast te stellen door in de periode juni – september, met de nadruk op de periode half juli – 1 augustus, naar volgroeide rupsen te zoeken. Hiervoor is minimaal één veldbezoek gedurende deze periode noodzakelijk, waarbij gezocht moet worden naar rupsen en hun sporen, zoals vraatsporen en uitwerpselen op de waardplant. Om de trefkans te vergroten voert Staring Advies twee veldbezoeken in de periode 1 juli – 1 september uit (zie tabel 7).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijdstip	Weersomstandigheden
	1	13-7-2023	08:55 uur	Bewolkt, droog, 19°C, windkracht 2 Bft
	2	24-7-2023	13:45 uur	Licht bewolkt, droog, 18°C, windkracht 0-1 Bft

Tabel 7. Veldonderzoek teunisbloempijlstaart.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het aanvullend onderzoek naar boomvalk, ransuil, steenuil, kleine marterachtigen, vleermuizen en teunisbloempijlstaart.

3.2.1 Boomvalk

Veldbezoek 1: 7 maart 2023

Tijdens het eerste veldbezoek, gericht op het in kaart brengen van mogelijke nestlocaties voordat er blad aan de bomen komt, zijn enkele potentieel geschikte nestlocaties voor de boomvalk aangetroffen in het plangebied. Deze bevonden zich allen in de oude Martinuslaan (in de boomgroepen 4.2, 4.3 en 4.4). Het betreft vermoedelijk oude nesten van zwarte kraai. Verlaten ekster- en kraaiennesten worden door de boomvalk gebruikt als nestlocatie.

Controleronde 1: 3 april 2023

Tijdens de eerste controleronde van de aangetroffen nesten is geen activiteit van jaarrond beschermde vogelsoorten vastgesteld bij de nesten. Boomvalken zijn in deze periode, op enkele uitzonderingen na, nog in hun overwinteringsgebied in Afrika. Maar standvogels als sperwer en buizerd kunnen al wel bij nestlocaties worden aangetroffen. Er is echter uitsluitend een zwarte kraai aangetroffen in de bomenrij. Maar gebruik van de aangetroffen nesten is niet vastgesteld.

Controleronde 2: 19 april 2023

Tijdens de tweede controleronde van de aangetroffen nesten is geen activiteit van boomvalk (of andere jaarrond beschermde vogelsoorten) vastgesteld bij de nesten. Een van de nesten was ik gebruik door een houtduif. Verder is een zwarte kraai nabij een van de overige nesten waargenomen. Maar gebruik van de aangetroffen nesten is niet vastgesteld.

Controleronde 3: 1 mei 2023

Tijdens de derde controleronde is geen activiteit van boomvalk (of andere jaarrond beschermde vogelsoorten) vastgesteld bij de nesten. Er zijn uitsluitend een paartje zwarte kraai en houtduiven waargenomen in het onderzoeksgebied.

Controleronde 4: 6 juni 2023

Ook tijdens de laatste controle is de boomvalk niet waargenomen in het plangebied en de directe omgeving. Ook zijn er geen andere vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waargenomen.

Conclusie:

Binnen de grenzen van het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de boomvalk (of andere jaarrond beschermde boombewonende soorten) aanwezig. Het plangebied maakt ook geen essentieel onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de boomvalk.

3.2.2 Ransuil

Veldbezoek 1: 13 maart 2023

Tijdens de eerste avondronde op 13 maart zijn geen (balts)roepende ransuilen gehoord in het plangebied. Op verschillende kansrijke plekken binnen het plangebied zijn geluiden van ransuilen afgespeeld om een reactie uit te lokken, maar zonder succes.

Veldbezoek 2: 18 april 2023

Ook tijdens de tweede avondronde zijn geen roepende ransuilen gehoord in het plangebied.

Ook tijdens de verschillende vleermuisronden en het onderzoek naar de steenuil, met behulp van de warmtebeeldcamera, zijn geen ransuilen waargenomen in het plangebied.

Conclusie:

Binnen de grenzen van het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de ransuil aanwezig. Het plangebied maakt ook geen essentieel onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de ransuil.

3.2.3 Steenuil

Tijdens elk gericht veldbezoek is de steenuil vastgesteld in het plangebied en/of de directe omgeving, met behulp van de warmtebeeldcamera. Daarnaast is de soort ook tijdens enkele vleermuisbezoeken roepend waargenomen. De braakliggende terreinen en graslanden ten (noord)oosten van de bomenrij worden als foerageergebied gebruikt door de soort. Aanwezige zandbulten werden als uitkijkpunt gebruikt. De waargenomen exemplaren betreffen vermoedelijk het steenuilenpaar dat broedt op een erf aan de Koksgoedweg 12. Op het moment dat er in het plangebied geen steenuilen werden gezien of gehoord, werden ze hier namelijk op het erf aangetroffen. Op de locatie waar de steenuilen tijdens het veldonderzoek regelmatig werden waargenomen (achter Pannenkoekenhuis de Zon) is voor zover bekend geen geschikte nestlocatie aanwezig. In bijlage 2 is op kaart aangegeven waar de steenuil is aangetroffen.

3.2.4 Kleine marterachtigen

Tijdens het onderzoek met behulp van cameravallen zijn enkele duizenden opnamen gemaakt. Uit analyse van deze beelden blijkt dat de wezel aanwezig is in het plangebied (zie foto 1 t/m 4). De soort is op beeld vastgelegd in de marterbox en de meest noordelijk gepositioneerde Struikrover cameraval (zie locaties in figuur 3). Overige marterachtigen zijn niet aangetroffen. Verder zijn er diverse beelden verzameld van bruine rat, egel, ree, koolmees, winterkoning en diverse algemene muizensoorten (zie foto's 5 t/m 8 voor een impressie van de overige aangetroffen soorten).

Wezel

De wezel is op beeld vastgelegd op de camera in de marterbox. De soort heeft tijdens verschillende momenten de marterbox bezocht. Op 10 augustus was rond 15.40 uur een exemplaar langdurig aanwezig in de marterbox. Om 17.07 uur is vermoedelijk hetzelfde

exemplaar wederom op beeld vastgelegd. Op 11 augustus is ook een wezel op beeld vastgelegd in de meest noordelijk gepositioneerde Struikrover cameraval (zie figuur 3). Doordat de wezel op meerdere momenten aanwezig (langdurig) was en op twee verschillende locaties binnen het plangebied is aangetroffen, kan gesteld worden dat het plangebied onderdeel is van het functioneel leefgebied van de soort en er dus geen sprake is van een zwervend exemplaar.

Conclusie:

Binnen de grenzen van het plangebied is sprake van een functioneel leefgebied en vermoedelijk dus ook een vaste rust- en verblijfplaats van de wezel.

Foto 1. Wezel in de marterbox in het plangebied.

Foto 2. Wezel in de marterbox in het plangebied.

Foto 3. Wezel in de marterbox in het plangebied.

Foto 4. Wezel bij de Struikrover cameraval in het plangebied.

Foto 5. Egel bij de Struikrover cameraval het plangebied.

Foto 6. Bosmuis bij de Struikrover cameraval het plangebied.

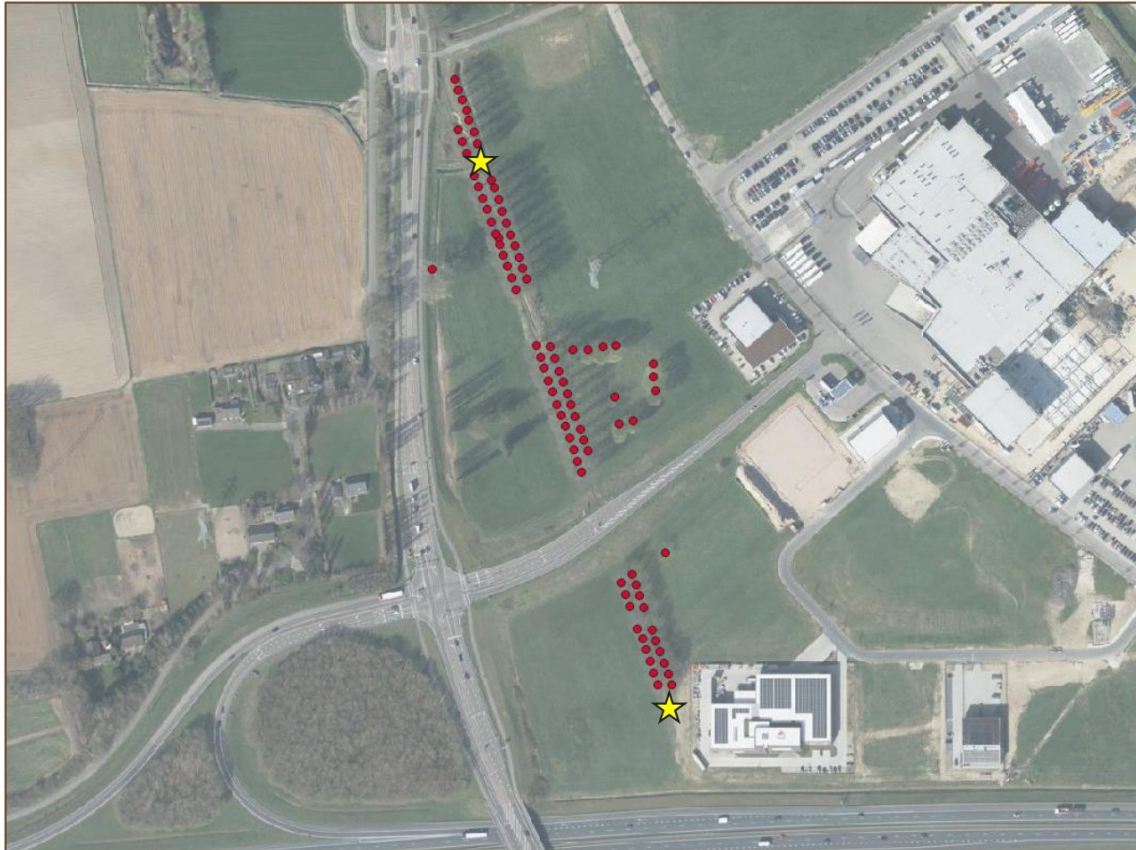
Foto 7. Bruine rat bij de Struikrover cameraval het plangebied.

Foto 8. Ree bij de Struikrover cameraval het plangebied.

3.2.5 Teunisbloempijlstaart

In het plangebied bevinden zich twee kleine groeiplaatsen van teunisbloemen (*Oenothera* sp.). De eerste groeiplaats vindt zich aan de zuidzijde van de bomenrij, nabij de snelweg. Hier staan circa 15 bloeiende exemplaren. De tweede groeiplaats bevindt zich op het talud van een sloot, wat noordelijker in de bomenrij. Hier stonden tijdens het veldbezoek 2-3 exemplaren (zie figuur 4 en foto 9 en 10).

Figuur 4. Groeiplaatsen van teunisbloemen (geel) in het plangebied (rood), bron kaartmateriaal: PDOK.

Foto 9. Groeiplaats van teunisbloem in het plangebied (foto: [redacted])

Foto 10. Groeiplaats van teunisbloem in het plangebied (foto: [redacted])

Onderzoeksrunde 1: 13 juli 2023

Tijdens de eerste onderzoeksrunde zijn alle bloemstengels gecontroleerd op rupsen en sporen hiervan. Bij aanwezigheid van de rups van de teunisbloempijlstaart zijn namelijk vaak uitwerpselen zichtbaar op de bladeren en kunnen vraatsporen aangetroffen worden. De rupsen rusten overdag vaak tegen de bloemstengels aan, bovenin de stengel. Tijdens het eerste bezoek zijn geen rupsen van de teunisbloempijlstaart aangetroffen in het plangebied. Ook zijn geen sporen aangetroffen.

Onderzoeksrunde 2: 25 juli 2023

Tijdens de tweede onderzoeksrunde zijn alle bloemstengels wederom gecontroleerd op rupsen en sporen hiervan. Tijdens het tweede bezoek zijn ook geen rupsen van de teunisbloempijlstaart aangetroffen. Ook zijn geen sporen aangetroffen.

Conclusie:

Binnen de grenzen van het plangebied is geen sprake van leefgebied van de beschermde teunisbloempijlstaart.

3.2.6 Vleermuizen

Visuele inspectie: 21-03-2023

Een aantal bomen in het plangebied zijn mogelijk geschikt als kraam-, zomer- paar- en winterverblijfplaats voor boombewonende soorten als gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Om te beoordelen of de holten geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen zijn deze middels een visuele inspectie gecontroleerd. Hierbij zijn, verspreid over de bomenrijen 28 geschikte of mogelijk geschikte holten aangetroffen. De overige holten zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, doordat ze te klein, te ondiep en/of niet voldoende naar boven toe ingerot waren. Alle (mogelijk) geschikte holten bevinden zich in de groenstructuren 4.1 t/m 4.4. In de overige boomgroepen en solitaire bomen zijn geen geschikte holten aangetroffen. De locaties van de (mogelijk) geschikte holten zijn op kaart weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Aanwezige bomen met geschikte holten voor vleermuizen.

Om na te gaan of er sprake is van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in de aangetroffen holten is gericht onderzoek met behulp van de bat-detector uitgevoerd. Dit veldonderzoek is in het veldseizoen van 2023 uitgevoerd, deels gecombineerd met het onderzoek naar de aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebieden. Tijdens het vleermuisonderzoek zijn de volgende soorten waargenomen in het plangebied: gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De locaties van de waarnemingen zijn op kaart weergegeven in bijlage 2.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis maakt gebruik van het plangebied als foerageergebied. Er zijn maximaal 6 exemplaren tegelijkertijd in het plangebied waargenomen. Er is waargenomen dat deze vleermuizen in westelijke richting vertrokken, waarbij de Weemstraat overgestoken werd richting de Tolweg. De oversteek werd gemaakt ten hoogte van een forse solitaire boom langs het fietspad (zie bijlage 1). Verder zijn gewone dwergvleermuizen ook wegvliegend in noordelijke richting waargenomen, richting de laanbeplanting langs de Koksgoedweg. Daarnaast zijn er twee verblijfplaatsen aangetroffen in de bomen binnen het plangebied.

In het zuidelijk deel van de bomenrij (ten zuiden van de Kryptonstraat) is tijdens het avondbezoek van 1 juni vroeg na zonsondergang een exemplaar waargenomen. Na kort te foerageren onder de boomkronen vertrok het exemplaar. Het is niet waargenomen dat dit exemplaar vanuit elders aan kwam vliegen, dus de verblijfplaats moet zich in één van de bomen in dit zuidelijk deel van het plangebied bevinden.

In het noordelijk deel van de bomenrij is een uitvliegend exemplaar waargenomen tijdens het avondbezoek van 1 juni. Tijdens de ochtendronde van 11 juli is hier rond zonsopkomst een foeragerend exemplaar waargenomen. Dit exemplaar is vervolgens aan geen van weerszijden van de bomenrij wegvliegend waargenomen, dus vermoedelijk is deze ingevlogen in één van de bomen. De locatie komt overeen met de locatie waar tijdens de avondronde een uitvliegend exemplaar is waargenomen (zie bijlage 2).

Laatvlieger

De laatvlieger is uitsluitend foeragerend aangetroffen in het plangebied. De bomenrij (voormalige Martinuslaan) wordt door de soort als foerageergebied gebruikt. Het betreft het noordelijk deel, ten noorden van de Kryptonstraat (zie bijlage 2). In het zuidelijk deel is de soort niet waargenomen. Er zijn maximaal 3 exemplaren waargenomen, maar in de meeste gevallen ging het om 1 tot 2 exemplaren. Er is waargenomen dat deze laatvliegers in noordelijke richting vertrokken, de Weemstraat overstaken om verder te vliegen via de laanbeplanting langs de Koksgoedweg. De verblijfplaats bevindt zich dan ook vermoedelijk in een woning of ander gebouw in het buitengebied van Wehl of de bebouwde kom, ten noordwesten van het plangebied.

Conclusie:

Er is sprake van twee verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het plangebied.

Het betreffen twee zomerverblijven van een enkel individu. Er is geen baltsgedrag waargenomen, dus de aangetroffen verblijfplaatsen hebben geen paarfunctie.

Verder is het plangebied essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Van de laatvlieger is geen sprake van een essentieel foerageergebied of vliegroute.

4 Wet natuurbescherming

4.1 Toetsing aan Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden).
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren.
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10).
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11).
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Tijdens het gericht onderzoek zijn de strikt beschermde gewone dwergvleermuis, steenuil en wezel vastgesteld binnen de invloedsfeer van de geplande activiteiten. De effecten op de gewone dwergvleermuis, steenuil en wezel en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden en de relevante verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1).

Verder zijn er diverse algemene beschermde soorten aangetroffen of te verwachten, zoals bosmuis, bruine kikker, egel, gewone pad, haas, konijn, ree, vos en diverse soorten algemene broedvogels. Het aanvragen van een ontheffing en/of het treffen van compenserende maatregelen is niet noodzakelijk voor deze soort(groep)en. Er moet bij de uitvoering van werkzaamheden wel voldoende rekening gehouden worden met deze soorten. Verstoring van broedvogels is bijvoorbeeld niet toegestaan. Bij voorkeur wordt er conform een ecologisch werkprotocol gewerkt.

4.2 Gewone dwergvleermuis

Door de geplande bomenkap en het bouwrijp maken van omliggende gronden verdwijnen twee zomerverblijfplaatsen en een essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis. De verblijfplaatsen, vliegroutes en essentiële foerageergebieden van vleermuizen zijn wettelijk beschermd. Indien bomenkap niet te voorkomen is, moeten deze functies worden gecompenseerd. Het aanvragen van een ontheffing en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen is noodzakelijk voor deze soort.

4.3 Steenuil

Binnen de invloedssfeer van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen is er sprake van één territorium van de steenuil: op een particulier erf aan de Koksgoedweg 12. De gemiddelde territoriumgrootte is circa 5 – 30 hectare (bron: Soortenstandaard Steenuil, Ministerie van Economische Zaken). De foerageergebieden liggen, met name in het broedseizoen, binnen 300 meter afstand van de nestlocatie (bron: Soortenstandaard Steenuil, Ministerie van Economische Zaken). Op basis van de habitateisen van de steenuil, veldwaarnemingen en de ligging van de nestlocatie is een inschatting gemaakt van het gebiedsgebruik en de omvang van het functioneel leefgebied van dit steenuilenpaar. Op basis hiervan blijkt dat het plangebied gedeeltelijk binnen het leefgebied valt.

Binnen dit territorium is optimaal en marginaal geschikt foerageergebied aanwezig binnen een straal van 300 meter rond de nestlocatie Koksgoedweg 12. Marginaal geschikte delen zijn de grotere (intensief bewerkte) graslandpercelen zonder weidepaaltjes, maisakkers en de tijdelijk braakliggende delen van het A18 Bedrijvenpark. Optimaal geschikte terreindelen zijn perceelranden, bermen en de meer kleinschalige en extensievere graslanden, dierenweiden, een hondenlosloopterrein en een wadi met kruidenrijke vegetatie in de directe omgeving van de Koksgoedweg en de Plantage Allee (zie figuur 6).

Buiten het broedseizoen is het mogelijk dat ook foerageergebieden op ruimere afstand van de verblijfplaats gebruikt worden. Buiten de straal van 300 meter is meer geschikt foerageergebied aanwezig, in de vorm van braakliggende percelen, graslanden, bermen en nog enkele dierenweiden. Hier is echter overlap met territoria van andere steenuilenparen¹. Verder broeden er geen steenuilen binnen de invloedssfeer van de geplande activiteiten. In figuur 7 zijn de actuele nestlocaties en inschatte territoria weergegeven. Hieruit blijkt dat er overlap is met minimaal twee territoria.

Binnen het geschatte territorium van de steenuilen aan de Koksgoedweg is er in de huidige situatie 7,4 hectare optimaal foerageergebied en 10,4 hectare marginaal foerageergebied beschikbaar. Een deel hiervan, bestaande uit braakliggende kavels op het bedrijventerrein is echter tijdelijk beschikbaar en raakt uiteindelijk ongeschikt voor de steenuil, wanneer hier bouwrijp gemaakt wordt en uiteindelijk bedrijven zich vestigen. Hierdoor blijft er 7,4 hectare optimaal foerageergebied en 2,92 hectare marginaal foerageergebied over. Deze oppervlakte ligt boven de minimum territoriumgrootte van 5 hectare, die in het Kennisdocument Steenuil gehanteerd wordt. Echter door de overlap met twee andere steenuilenparen komt het leefgebied van dit steenuilenpaar erg onder druk te staan. Dit blijkt in de huidige situatie al uit het feit dat deze steenuilen op grotere afstanden foeragerend aangetroffen worden, op meer dan 500 meter van de nestlocatie.

¹ Uit gericht onderzoek voor het woningbouwproject Wehl Heideslag, fase 2 (SA rapport 2137) is gebleken dat er in 2020 steenuilen broeden op erven aan de Plantage Allee 9, Beekseweg 43, Plakslagseweg 1 en Kieflandseweg 6.

Figuur 6. Analyse leefgebied steenuil nabij het plangebied.

Aangezien de steenuilen tijdens elk veldbezoek in dit deel van het leefgebied zijn waargenomen, mag aangenomen worden dat er dichterbij de nestlocatie niet voldoende foerageergebied beschikbaar is en de terreindelen rond de bomenrij in het plangebied van essentieel belang zijn. De steenuilen moeten hiervoor de relatief drukke Weemstraat oversteken, wat een verhoogd risico op verkeersslachtoffers oplevert.

Figuur 7. Territoria steenuil in de omgeving van het plangebied.

Door de geplande bomenkap en het bouwrijp maken van de gronden rondom de bomenrij is er sprake van aantasting van een essentieel foerageergebied van de steenuil. De inschatting is dat door verlies aan foerageergebied en concurrentie met naburige steenuilen sprake is van aantasting van de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats aan de Koksgoedweg 12. Indien deze aantasting van het leefgebied niet te voorkomen is, is ontheffingsaanvraag noodzakelijk en moet het verlies aan foerageergebied gecompenseerd worden.

4.4 Wezel

Door de geplande bomenkap en het bouwrijp maken van omliggende gronden verdwijnt er een essentieel leefgebied van de wezel en vermoedelijk ook een vaste rust- en verblijfplaats. Hierdoor is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming en is ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Het verlies aan leefgebied en verblijfplaatsen moet gecompenseerd worden.

5 Conclusie

Aan de hand van de verkregen resultaten en datgene wat gesteld wordt in de Wet natuurbescherming kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

Voor het aantasten van (de functionaliteit van) vaste rust- en verblijfplaatsen moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd en een mitigatie- en compensatieplan worden opgesteld. Dit is noodzakelijk voor de volgende soorten:

- Gewone dwergvleermuis
- Steenuil
- Wezel

Ook moet verstoring van broedvogels worden voorkomen. Daarvoor moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal tussen 15 maart – 15 juli) worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden en/of er dient te worden voorkomen dat broedvogels zich lokaal vestigen.

Tijdens de werkzaamheden moet verder rekening worden gehouden met (overige) grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Er wordt bij voorkeur gewerkt conform een ecologisch werkprotocol.

Bijlagen

- 1 **Wettelijk kader Wet natuurbescherming**
- 2 **Verspreidingskaarten aangetroffen soorten**

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden);
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren;
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10);
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11);
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Toetsing van effecten van projecten op Natura 2000-gebieden blijft hetzelfde als nu.

Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten en bijbehorende doelen komen te vervallen. Hetzelfde geldt voor (nooit aangewezen) beschermde landschapsgezichten en beschermde leefomgevingen. De meeste natuurmonumenten vallen binnen het NNN areaal en zijn via dat beschermingsregime alsnog beschermd. Daarnaast kunnen gemeenten de natuurmonumenten via een bestemmingsplan als beschermde natuur aanwijzen.

Provincies dienen gebieden aan te wijzen voor het NNN (voormalige EHS) en (evt. op verzoek) voor overige bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

Het rijk kan een gebied, niet zijnde een Natura 2000-gebied, als bijzonder nationaal natuurgebied aanwijzen.

Soortbescherming

Alle beschermde soorten worden aangewezen in de wet zelf (deels met verwijzing naar internationale regelgeving). Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Ongeveer 200 thans beschermde soorten (vooral vaatplanten en zeevissen) worden niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming (anders dan door algemene zorgplicht). De lijst met beschermde soorten is niet meer opgedeeld in tabellen, zoals in de huidige Flora- en faunawet. Zie bijlage 3 voor de nieuwe lijst met beschermde plant- en diersoorten.

Totaal aantal beschermde soorten is slechts een fractie van ongeveer 35.000 soorten die in Nederland voorkomen. Groot aantal bedreigde (Rode lijst) soorten wordt niet passief beschermd (wel actieve bescherming vereist).

Drie regimes voor beschermde soorten

1. Regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in EU (art. 3.1-3.4)
2. Regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5-3.9)
3. Regels ter bescherming van niet onder 2 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11)

Inhoud beschermingsregimes

- Geen uniform verbodstelsel, maar aparte verboden voor elk van de drie categorieën beschermde soorten.
- Verboden en uitzonderingen sluiten nauw aan bij Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (regime 1 en 2), maar 'soepeler' regime voor aanvullend beschermde soorten (regime 3).
- Meeste verboden nu alleen van toepassing op 'opzettelijk' handelen, maar dat dekt ook voorwaardelijk opzet (=willens en wetens aanmerkelijke kans aanvaarden dat gedraging schadelijke gevolgen heeft voor beschermde soorten). Verschil met de huidige verboden zal in de praktijk dus waarschijnlijk gering zijn.

Alle in de Wet genoemde soorten zijn strikt beschermd. Voor de verbodsbepalingen is een ontheffing noodzakelijk. Dit geldt ook voor zeer algemene soorten waarvoor in het verleden automatisch de vrijstellingsregeling van kracht was bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter kunnen de provincies voor een aantal algemene soorten een vrijstellingslijst opstellen (op basis van Artikel 3.11). Dit betekent dat de beschermde soorten per provincie verschillen (zie bijlage 3).

Met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen zijn de volgende verbodsbepalingen voor soorten het meest relevant.

Intrinsieke waarde natuur

Artikel 1.10

Deze wet is gericht op:

Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Algemene Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 en ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. zij is nodig:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora of fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

b. zij is nodig:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;

c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of

h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Artikel 3.11

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat de bij die regeling aan te wijzen verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b of c niet van toepassing zijn ten aanzien van bij die regeling aan te wijzen soorten, op bij die regeling aan te wijzen categorieën van handelingen die na een voorafgaande melding aan gedeputeerde staten worden uitgevoerd om een reden, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, of in artikel 3.10, tweede lid.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen waaraan een melding als bedoeld in het eerste lid moet voldoen.

Gedragcodes

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid, geldende verplichting tot melding, zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:

a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;

c. een bestendig gebruik, of

d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

2. Een gedragscode als bedoeld in het eerste lid wordt goedgekeurd, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. in de gedragscode worden handelingen beschreven die nodig zijn voor:

- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op vogels, één van de in artikel 3.3, vierde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, of van planten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, of in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, genoemde redenen;

b. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;

c. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen

Van zorgvuldig handelen als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en

b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:

- dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
- nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
- eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of

c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, onworteld of vernield.

4. Alvorens een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, of een wijziging daarvan, goed te keuren of in te trekken, overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe.

Bijlage 2 Verspreidingskaarten soorten

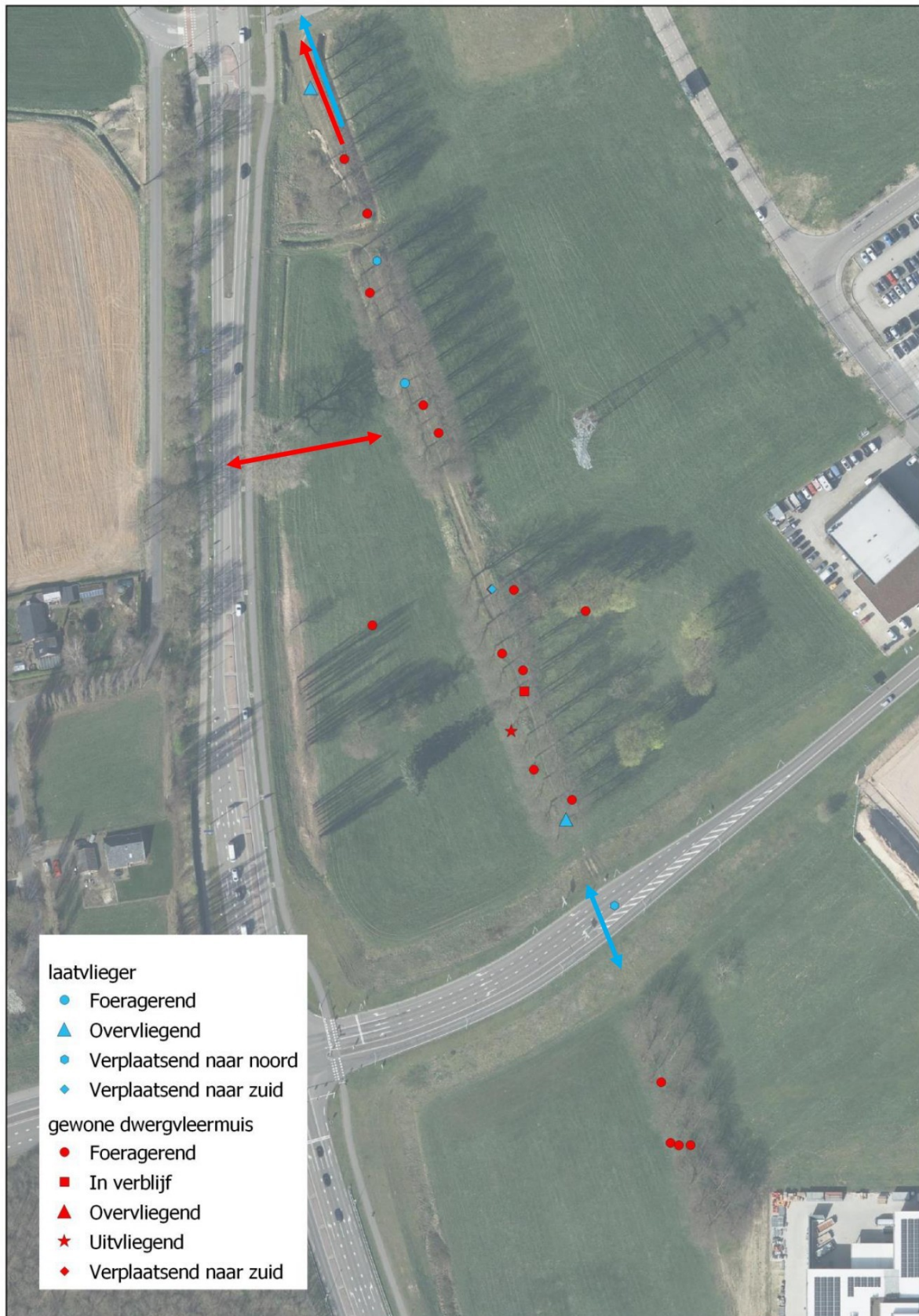
Steenuil

Wezel

Vleermuizen

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl
